

צב:

כל גגות פרק תשיעי עירובין

עין משפט
גון מצודה

א ב מיי פ"ח מהלכות
גיטין פ"ח פ"ח ע"ג
טושי"ט א"ע ע"י קלט
ט"ט ע"ג
ו (לא נמצא בהרמב"ם ולא
טושי"ט ופ"ח על ע"ג
מפס"ט דה"ע על מה
ליתח"ל)
ב מיי פ"ח מהלכות
תפלה הלכה ו סג
ע"ג יט טושי"ט א"ח ע"י
זה ע"פ ח'
א ב מיי פ"ח טושי"ט ע"ס
ט"ט
ב ד מיי פ"ח מהלכות
תפלה הלכה ח טושי"ט
א"ח ע"י ע"ג ע"ג ג:

רבינו חננאל

אבל הגפנים שבגדולה
מותרין. וכן א"כ היו
הגפנים בקטנה מותר
לרוע בגדולה. שקטנה
בכלל הגדולה וקטנה
הגדולה בכלל הקטנה
אשר בגדולה חזק לה
בעלה גיטה בקטנה, כיון
שכל מה שבקטנה חשוב
כאילו בגדולה הנה נמצא
גט זה כאילו כשה רואה
ורביע בירשותה, והנה
נחשבת. אבל אם האשה
בקטנה חזק לה בעלה
בגדולה לא נחשבת שהיא
לא הגיע בירשותה, וכן
אם היא חבוב בגדולה
כר. אמר אביי א"כ
מצינו מחיצה לאסורין.
שאלו אין שם מחיצה
מרחיק ר' אבות חורג,
והשאל איתחור להו
ודעים שבקטנה אמר
לית ר' יודא ולא מצינו
מחיצה לאסור. והתניא
בית שמיני מקורה וחצי
אניו מקורה גפנים כאן
מותר לרוע כאן, ואילו
השורה את הקירוי אסור,
לרוע ככולו. אמר ליה
אביי הנה כיון דרועיה
סליקי סלקינהו למחיצות.
אמר ליה רבא לאביי הנה

גפנים בקטנה מותר לרוע. את הגדולה. פי' בקטנה וכשיגדלו
הזרעים אע"ג דלדוריה גדולה בקטנה אין אוסרין את
הגפנים כדאמרין במנחות כ"ב ע"ג (דף טו.) מעשה ב"ה שזרע כרמו
של חצירו וזא מעשה לפני חכמים ואסרו הזרעים והמירו הגפנים
מ"ט קנינוס ולוף אסרה מורה שאר
זרעים דרבנן לך דעביד ליפורא
קנסו הך דלא עביד ליפורא לא
קנסו וה"ג הואיל וכשזרע את הגדולה
ביתר זרעה אפילו שתימן שלו ליכא
למקנסיה ולפירושו מייירי הכא כשאר
זרעים ותימה דהיי שרי להניח
הזרעים כשיגדלו כיון דלדוריה גדולה
בקטנה דאפילו עלו מאליהן תנן
במסכת כלאים (פ"ה משנה ו) היה
עובר בכרם ורעה ירק בתוך כרמו
ואמר לכשאחזור אלקטנו אם הוסף
בעל הכרם שזרעים בכרמו לכן
נראה לר"י לפרש טעמא דשמעתין
משום דשם גדולה על הקטנה ואין
שם קטנה על הגדולה ולהכי גפנים
בגדולה היו שם כרם על הקטנה
ואע"ג דאין גפנים בקטנה אסור
לזרעה דרממנא קפיד על שם כרם
דכתיב לא זורע כרמך כלאים אבל
גפנים בקטנה מותר לרוע בגדולה
אע"ג דלכשיזרעה יהיה שם שדה על

הקטנה אין לחוש דרממנא לא קפיד אשם שדה דהא לא כתיב שך
לא תטע כרם דהוא משמע דקפיד אשם שדה: **אשה** בגדולה
וגט בקטנה. פי' בקטנה ושמיהן שלה דליכא למאן דלמך גיטין
(דף עו.) הא דתנן חורק נט לאשמו והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה
הרי זו מגורשת דדוקא דעומדת בתוכה בנאותה שעה אבל אינה
עומדת בתוכה לא אע"ג דשלה היא וזרין לומר הא דקאמרין התם
בגמרא והיא שעמדה בלד ביתה לאו אלא ביתה קאמר אלא בתוך
ביתה שם קאמר דקמתיה התם במתני' בתוך ביתה דהא כהא אמרין
אשה בקטנה וגט בגדולה אינה מגורשת אע"פ שעומדת אלא הגדולה
ולר"י נראה להכא מייירי כשהשאלו להאשה חצר אחת וקאמרין
דכשהשאלו לה גדולה היא שמה גם על הקטנה אשה בקטנה שהשאלו
לה הקטנה לא היו בכפי שמה על גדולה:

תשעה בגדולה ובקטנה מצטרפין. דוקא ביחיד בקטנה
אבל חמשה בקטנה וחמשה בגדולה אין מצטרפין וסיפא
דינקט תשעה בקטנה ה"ה חמשה בקטנה אלא אבד רישא נקט האי
לישנא והא דתנן בפרק כ"ד זולין (פסחים דף פ"ה.) מן האגף ולפנים
כלפנים ומן האגף ולחוץ כלחוץ וקאמר התם רב בגמרא וכן לתפלה
ורבי"ל אמר אפילו מחיצה של כרזל אינה מפסקת בין ישראל לבניהם ששמים לכאורה נראה דלענין זריוף פליגי דלענין ללאח מודה רב
דיואל אפילו חוץ לבית הכנסת כדתנן בפרק ראוהו כ"ד (ר"ה דף ס.) היה עובר אחורי בית הכנסת ושמע קול שופר וקול מגילה אם כיון
לבו יאל וקשה דאם כן סוגיא דהכא כרז וכו' אלו נאמרין (פסוה דף נ"ה.) משמע דק"ל כרז"ל גבי עם שאחורי הכהנים ומיימי סממא
דהש"ס ממילתא דרבי"ל ונראה לפרש דלעירוף מודה רבי"ל דאין מצטרפין כדאמרין הכא ופליגי לענין לענות קדושה או גרבו דק"ל כרז"ל כנגילה
(דף נ"ה.) דאין דבר שנקדושה פחות מעשרה וקסבר רב מן האגף ולחוץ אינו יכול לענות דלא הו' בכלל כבור ששנים ורבי"ל סבר דאפילו
מחיצה של כרזל אינה מפסקת והו' בכלל כבור לעניית ברכת הכהנים ולענות דבר שנקדושה:

שאלמלי אין מחיצה מרחיק ארבע אמות וזרוע. גיפופיה גדולה פריך דכ"י בקטנה דאז לא הוה גיפופיה ללד הקטנה אלא השוה
גיפופיה והו' ליה שתימן תר אחת מרחיק ד' אמות וזרוע אש ים בין כרם ולכותל י"ב אמות כדון מחול הכרם ועכשיו שיש
גיפופיה ורואיות כן ליחלק יותר זו מזה מגרע גרע ואסור לרוע בקטנה ואפילו היא מאה אמה כדמשמע לישנא מפני שהיא כפתחה של גדולה
דהו' כאלו היא תוך הפתח ודוקא מכותל הגדולה פריך אבל מקטנה אינו רואה להקשות שאם אין כלל מחיצות של קטנה אין זרין להרחיק
אלא זרוע סמוך לגדולה דהפתח הו' כמחיצה ועכשיו נאסר ע"י מחיצות הקטנות דאין זה תימה דכשאין מחיצות הקטנות נראה הגיפוף
ע"י מחיצות הקטנות אין יעירין גיפופיה גדולה והו' כמחיצה ואומר ר"י דלכאורה היה נראה מתוך הכסדר דאין להחמיר בקטנה
שנפרדה לגדולה יותר מאילו היא תוך מחיצת הגדולה שמרחיק ד' אמות חורג כדון (וי מחול הכרם וש"ס בין כרם ולכותל י"ב אמות והא
דמשוין לה כפתחה של גדולה היינו לעשות הקטנה כאלו היא תוך מחיצות הגדולה שלא להביא זרע לשם א"כ ריחיק ד' אמות אבל
להחמיר יותר ממה שהיתה תוך מחיצות הגדולה אינה כסדר לכאורה והיה נראה דה"י מצינו מחיצה לאיסור שאם אין מחיצה כלל לגדולה
מרחיק ד' אמות בקטנה חורג אפילו אין י"ב אמות מהכרם שבתוך ללד הכותל שבתוך של קטנה ולא דמי למחול הכרם דהתם גם הכרם מוקף
מחיצות להכי זרין י"ב אמות אבל הכא דרביע הכרם אין מחיצה ולא ש"ך כותל קטנה נכרס אין זרין י"ב אמות ולכותל י"ב אמות והא
זרין י"ב אמות כדון מחול הכרם אבל אומר ר"י דא"א לפרש כן דא"כ למה מקשה בסמוך ממחול הכרם דהא מחול הכרם קיימא השתא שאם
אין מחיצה לא יהא שם דין מחול הכרם ואם יש מחיצות יהא שם דין מחול הכרם ונראה לי פירושו רש"י עיקר: **אמר** י"ה רבא אביי.
ר"ת הגיה דכא שרי רבא ור' יודא ורבה בר רב חנן הו' יתני ומדקדקו שלשתן ממתיני ש"מ דירויין כו' ואזני הקשה על דקדוק שלהן
וכל אחד אחד כן לענין דבריו דמצינו מחיצה לאיסור אע"ג דקאמ' נראה דרבה היה לו לגרום מדקאמר בתר דלדידי בעל דקדוק הו'
סילוק מחיצות ורבא ואזני פליגי בהא בסוכה כ"ב (דף י"ה.) שמוכרו אחר אביו ולקמן נמי מיימי לה מ"מ נראה טפי כמו שהגיה ר"ת:
סיך

נפנים בקטנה מותר לרוע את הגדולה. לכתחלה ללגני גדולה
פיתחא וכל פתח כמחיצה הוא ואפילו סמוך לנפנים מותר לרוע את
הגדולה לכתחלה כדתנן (כ"ב דף טו.) היה גדר בנתיים זה סומך לגדר
מכאן זה סומך לגדר מכאן. וכשיגדלו הזרעים אע"ג דלדוריה גדולה
בקטנה אין אוסרין את הגפנים
דלמך במנחות פ"ב (דף טו.) מעשה
באחד שזרע את כרם של חצירו וזא
מעשה לפני חכמים ואסרו את הזרעים
והמירו את הגפנים ואמר מאי עממא
קנינוס ולוף אסרה מורה שאר זרעים
מדרבנן אסרין הך (לא דלא עביד ליפורא
לא קנסו רבנן הכא נמי הואיל
וכשזרע את הגדולה ביתר זרעה
אפילו שתימן שלו ליכא למקנסיה
וכ"ש אם קטנה של אחריים וגפנים
שלה קדמו: **אשה**. עומדת בגדולה
וחרק לה בעלה גט לתוך קטנה ושתימן
שלה ואיכא למאן דלמך גמס' גיטין
(עו.) דהא דתנן (שם) חורק נט לאשמו
והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה
הרי זו מגורשת דדוקא דעומדת לתוכה
בנאותה שעה אבל אם אינה עומדת
למוכה בנאותה שעה לא אע"ג דשלה
היא: **מפגרים** (טו ס"א.) שהרי היא
שעומדת בקטנה דכולה קטנה בתר
גדולה שייכא: **אינה מפגרים**.
דגדולה לאו בתר קטנה אולא וגט לא
קני לאשה דנימא כשי' אשה בתר גט

דאשה לא בעיא"ס למקני גיטא: **יואלין**. דשליח כבור דקאי בקטנה הכא
שיך: אין יואלין. דהשתא לא שיך במרייהו וזבור דקיימי בקטנה
לא מצינן למימר דשייכי במריה דרובה בתר חד לא משמדו: **מופר**
לקרום קריאט שמע בגדולה. דגני גדולה כמחיצה היא אבל מצי
קטנה מתקלקלא (ו) בשום מדי: **שאלמלי** אין מחיצה. אי לאו הך
גיפופי שעדפין בגדולה היו הגדולה והקטנה שוות הו' להו' כחצר
אחת ומותר לרוע שם עם הגפנים ומרחיק ד' אמות השתא משום
הך גיפופי שדינן לכולה קטנה בתר גדולה ומתפרקה כולה מצינו
מחיצה שאוסרת: **ואילו הכרם** **אם גיפופיה**. שנה מחיצות בתוך
הגדולה מכאן ומכאן עד שיקלנה כדת
הקטנה וסילק את הגיפופין על ידי
מחיצות הללו חף גדולה אסורה (ו) ועכשיו
שתימן שוות נמצאו מחיצות הללו באות
לאיסור: **סילוק מחיצות**. האחרונות
סילקו את הראשונות אבל גבי
זרעה אסר עודף הגיפופין על הקטנה משום יחוד מחיצה:

סיך

מסורת הש"ס

(א) ונציין ע"ג (ב) כ"ה:
דאשה בעיא"ס

הגרות הר"ח

(א) ר"י ד"ה גפנים וכו'
מדרבנן אסרין הך דעביד
איפורא קנסו רבנן הך
דלא עביד: (ב) ר"ה
מתקנתא שהרי לל"ל ומינה
היא נמחקה: (ג) ר"ה מותר
וכו' מתקלתא לה כשום:
(ד) ר"ה ואלו וכו' אסרין
דעכשיו: (ה) הו"ס ד"ה
שאלמלי וכו' מין מחול
הכרם כע"ש:

גילוי הש"ס

בעין ששפס אית א"י ס"ו
פ"ה לא נמצא שם לא
כרמב"ם ולא כש"י וכו'
תפסות ומכין וסוף
דאשה ס"ו י"ב:

הגרות הר"א

(א) נ"י שאלמלי אין
מחיצה זרע ואילו וכו'
לכ"ל (וה דלא סמי ד"ה
שאלמלי שכתבו אבל
הקטנה אינה רואה כו'
ואומר ר"י דלכאורה כו'
ולפי גימטא רבינא נאמח
הקשה רב מקטנה.)

